

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ จะได้กล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย ในรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และกระบวนการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม จำนวน 37,644 คน แยกออกได้ดังนี้

1. นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2526 ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ไม่ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 18,030 คน
2. ผู้ปกครองนักเรียนในข้อ 1 จำนวน 18,030 คน
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 1,490 คน
4. ผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 94 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างประชากรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเป็นนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2526 ที่ไม่ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาและผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอ ที่เลือกไว้เป็นตัวแทนประชากร การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multi-stage Sampling)

โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังแผนภูมิที่ 1
 แผนภูมิที่ 1 ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างประชากร

รายละเอียดของขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างประชากรจากแผนภูมิ คือ
ขั้นที่ 1 กำหนดประชากรที่ใช้ศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคือ

1. นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2526 ที่ไม่
เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 18,030 คน
2. ผู้ปกครองของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา
2526 ที่ไม่เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 18,030 คน
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาใน
จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 1,490 คน
4. ผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
จำนวน 94 คน

ขั้นที่ 2 ใช้เกณฑ์ร้อยละดังต่อไปนี้

1. ประชากร 1-999 สุ่มร้อยละ 25
 2. ประชากร 1000-9999 สุ่มร้อยละ 10
 3. ประชากร 10,000 ขึ้นไป สุ่มร้อยละ 1
- (สูตรกรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ 2524 : 1)

คำนวณกลุ่มตัวอย่างประชากร จากประชากรทั้ง 4 กลุ่ม ที่ใช้ศึกษาและแบ่งกลุ่มตัวอย่าง
 ประชากร เป็นรายจังหวัดตามสัดส่วนของประชากร แต่ละกลุ่ม ดังตารางที่ 8

ขั้นที่ 3 สุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นตัวแทนของแต่ละกลุ่มโดยใช้วิธีสุ่มดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และกลุ่มผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอ สุ่มโดย
 ใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple random Sampling) ตามจำนวนที่ต้องการในแต่ละจังหวัด
 และแบ่งสัดส่วนตามประชากรของแต่ละอำเภอ

2. กลุ่มนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน สุ่มโดยใช้วิธีกำหนดวัตถุประสงค์
 (purposive Sampling) โดยใช้เกณฑ์กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง
 ประชากร ครอบคลุมประชากรทั้งหมดดังนี้

2.1 สุ่มจากนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนในเขตเมืองคือท้องที่ในเขต
 เทศบาลหรือสุขาภิบาล

2.2 สุ่มจากนักเรียน และผู้ปกครองในเขตนอกเขต คือท้องที่นอกเขต
 เทศบาล หรือสุขาภิบาล

2.3 สุ่มจากนักเรียน และผู้ปกครองที่นับถือศาสนาแตกต่างกันจากการ
 สุ่มตามวิธีดังกล่าวได้กลุ่มตัวอย่างประชากรตามกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 8 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร แยกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	นักเรียน		ผู้ปกครอง		ผู้บริหารสถานศึกษา				ผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอ			
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประถม		มัธยม		ศึกษาธิการอำเภอ		หัวหน้ากรมศึกษาอำเภอ	
					ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ปัตตานี	3,158	31	3,158	31	271	27	17	2	11	3	11	3
นราธิวาส	2,395	24	2,395	24	328	33	17	2	12	3	12	3
ยะลา	1,725	17	1,725	17	189	19	10	1	6	2	6	2
สตูล	2,175	22	2,175	22	147	14	7	1	6	2	6	2
สงขลา	8,577	48	8,577	48	478	48	29	3	12	3	12	3
รวม	18,030	180	18,030	180	1,413	141	77	9	47	13	47	13

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการไว้ดังแผนภูมิที่ 2
 แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

รายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการวิจัยจากแผนภูมิ คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นศึกษาและประมวลปัญหาหลักที่ใช้สำหรับการวิจัย เป็นการศึกษาจากเอกสาร และโดยการศึกษานำร่อง (Pilot Study) ในการศึกษาเอกสารใช้

ศึกษาจากเอกสาร บทความ และงานวิจัยต่าง ๆ ส่วนการศึกษานำร่อง ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์ประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 36 คน คือ นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่เรียนต่อ จำนวน 13 คน ผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 13 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน และผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอ จำนวน 2 คน เพื่อหาตัวแปรที่สัมพันธ์กับการศึกษาของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ได้ตัวแปร จากการศึกษา ดังกล่าว ดังนี้

1. ตัวแปรเกี่ยวกับนักเรียน คือ
 - 1.1 ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 - 1.2 ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด
 - 1.3 การมีงานทำกับการไม่มีงานทำหลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 - 1.4 การมีพี่น้องหลายคน
 - 1.5 การไม่อยากเรียน เบื่อการเรียน
 - 1.6 การต้องช่วยเหลือผู้ปกครองทำงานบ้าน
2. ตัวแปรเกี่ยวกับผู้ปกครอง คือ
 - 2.1 อาชีพของผู้ปกครอง
 - 2.2 รายได้ของผู้ปกครอง
 - 2.3 การนับถือศาสนาของผู้ปกครอง
 - 2.4 ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษานักเรียน
 - 2.5 ผู้ปกครองมีที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่ง
 - 2.6 ผู้ปกครองมีบุตรหลายคน
 - 2.7 ผู้ปกครองมีบุตรที่กำลังเรียนหลายคน
 - 2.8 ผู้ปกครองมีอาชีพไม่แน่นอน
 - 2.9 ผู้ปกครองต้องการให้บุตรประกอบอาชีพตามผู้ปกครอง
 - 2.10 ผู้ปกครองไม่ให้ความสนใจต่อการศึกษานักเรียน
3. ตัวแปรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
 - 3.1 กลุ่มเพื่อนที่ไม่เรียนต่อจริงจัง
 - 3.2 การคมนาคมระหว่างบ้านกับโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่สะดวกและห่างไกล

3.3 การว่างงานของนักเรียน นักศึกษาที่จบการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษา

3.4 มาตรการแนะแนวในการศึกษาต่อจากครู

3.5 ทักษะของครูปกครองที่มีต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน

นำปัญหาที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการศึกษานำร่อง ไปกำหนดปัญหาในการวิจัยขั้นต้น และให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม หรือจัดกลุ่มปัญหาใหม่ โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญดังนี้

3.1 เป็นผู้ที่เคยทำการวิจัยหรือศึกษาเกี่ยวกับปัญหา การจัดการศึกษาของจังหวัดชายแดนภาคใต้

3.2 ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทางด้านการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบปัญหาในการวิจัย มีดังนี้

1. นายมาโนชญ์ บุญญานุวัตร หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2

2. นายอักษรประเสริฐ เสงฆรูปประเสริฐ ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2

3. นายวิกรม กมลสุโกศล ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2

4. นายชัยพจน์ รังงาม ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2

5. นายนิอาเรฟ ระเคนอาหมัด ฝ่ายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน เขตการศึกษา 2

6. นายสุจินต์ พรหมยก ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส

7. นายบุญเสริม ฤทธาภิรมย์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล

8. นายเฉลิม ทัทโร อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านโคกโพธิ์ อำเภอกอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

9. นายอภิชัย วชิรโชติ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสละบายวิทยา อำเภอสะบาย้อย จังหวัดสงขลา

10. นายชอบ บุญช่วย อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านระโนด (ชัยฤทธิชัย)
อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

นำปัญหาที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มากำหนดกรอบปัญหาในการวิจัย ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ตัวแปรที่ใช้เป็นกรอบปัญหาในการวิจัยดังนี้

1. ตัวแปรเกี่ยวกับนักเรียน คือ

- 1.1 ผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 1.2 ความต้องการได้รับการศึกษาขั้นสูงสุด
- 1.3 การมีงานทำกับการไม่มีงานทำหลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 1.4 จำนวนพี่น้อง
- 1.5 การไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
- 1.6 การต้องช่วยเหลือผู้ปกครองทำงานบ้าน
- 1.7 อายุมาก
- 1.8 การพูดภาษามลายู

2. ตัวแปรเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียนคือ

- 2.1 อาชีพ
- 2.2 รายได้
- 2.3 การนับถือศาสนาอิสลาม
- 2.4 ความคาดหวังต่อการศึกษาระดับสูงสุดของบุตร
- 2.5 การมีที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่ง
- 2.6 จำนวนบุตร
- 2.7 การไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
- 2.8 ระดับการศึกษา
- 2.9 สภาพครอบครัว
- 2.10 ค่านิยมที่มีต่อการจัดการศึกษาของรัฐ
- 2.11 ทักษะชีวิตที่มีต่อสภาพสังคมปัจจุบัน

3. ตัวแปรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม คือ

- 3.1 กลุ่มเพื่อน

- 3.2 การคมนาคมระหว่างบ้านกับโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 3.3 นักเรียน นักศึกษาที่ว่างงาน หลังจากจบการศึกษา
- 3.4 การแนะแนวการศึกษาต่อ
- 3.5 ค่านิยมของชุมชนที่มีต่อการศึกษาต่อ
- 3.6 สถานที่ตั้งบ้านเรือน

ขั้นที่ 2 ขั้นสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษารวบรวมสภาพปัญหาและตัวแปร ที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียน จากเอกสาร บทความ งานวิจัยต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยการศึกษาสภาพปัญหาและตัวแปร ที่เป็นส่วนรวมของทั้งประเทศ และในส่วนที่เป็นเฉพาะพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ประมวลสภาพปัญหาและตัวแปร ที่ได้จากการศึกษาเข้าด้วยกัน และกำหนดขอบข่ายของเนื้อหา และข้อมูลที่ต้องการทราบ หรือจำเป็นสำหรับการวิจัย กำหนดลักษณะแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ แต่ละตอนให้เหมาะสมกับแนวทางวิเคราะห์และวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจ โดยดำเนินการดังนี้

1. แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ตามลักษณะและเนื้อหาของข้อมูลในแบบสอบถาม คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับลักษณะและสาเหตุของตัวแปรที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียน
- ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการศึกษาต่อของนักเรียน

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) สร้างเป็น 2 แบบคือ แบบ 1 สำหรับสัมภาษณ์นักเรียน แบบ 2 สำหรับสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน โดยแต่ละแบบแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตามลักษณะและเนื้อหาของข้อมูล เช่นเดียวกับแบบสอบถาม

3. แบบสำรวจ เป็นแบบบันทึกสำหรับเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน เช่น ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนที่นั่ง สภาพครอบครัว อาชีพ รายได้ การนับถือศาสนา ภาษาที่ใช้พูดในชีวิตประจำวัน

4. การตรวจสอบความถูกต้อง ได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องคำการใช้ภาษา ข้อความและการสื่อความหมายต่าง ๆ ตลอดจนความถูกต้อง สมบูรณ์ในเนื้อหาตามที่ได้กำหนดไว้ ในขั้นนี้ ผู้วิจัยทำการตรวจสอบด้วยตนเอง และให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

5. การตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารการศึกษา การวิจัย และด้านปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 7 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงในค่านเนื้อหาและภาษาความถูกต้องทางด้านภาษา แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิตั้งกล่าว

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ที่เป็นผู้ตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราภุสย์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอค ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์สวัสดิ์ จงกล ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. คร.แจ่ง สุขเกื้อ รองอธิบดีกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
6. คร.ประมวล เสนาฤทธิ กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
7. คร.จำลอง นักร้อง กองตรวจและรายงาน สำนักงานปลัดกระทรวง

ศึกษาธิการ

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้ว และแบบสัมภาษณ์ไป
ปรึกษา คร.มิลินทร์ สำเนาเงิน สถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เพื่อออกแบบ ให้สามารถใช้วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามลักษณะและเนื้อหาของ
ข้อมูลที่ต้องการ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพ
แตกต่างกัน

ขอขยายที่เกี่ยวกับสถานภาพที่กำหนดในแบบสอบถามครั้งนี้มีดังนี้

1. ตำแหน่ง
2. ตำแหน่งที่เคยดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติมาก่อนจะมามีตำแหน่งปัจจุบัน
3. จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง
4. จำนวนปีที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ลักษณะของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เป็นแบบตรวจสอบโดยผู้วิจัยกำหนด
ค่าตอบให้เลือก แบบสอบถามครั้งนี้มีจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ลักษณะของตัวแปร และสาเหตุ
ของตัวแปรทั้งหมดจำนวน 22 ตัวแปร เพื่อนำไปวิเคราะห์หาลักษณะและสาเหตุของ

ตัวแปรที่ทำให้ให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ โดยผู้วิจัยกำหนดคำตอบไว้ให้เลือกและบางข้อจะเป็นคำตอบแบบปลายเปิด ให้ผู้ตอบเลือกตอบได้ แบบสอบถามครั้งนี้มีจำนวน 50 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการศึกษาต่อของนักเรียน เพื่อนำไปวิเคราะห์หาแนวทางในการเสนอแนะการแก้ไขปัญหาพร้อมกับแนวทางที่ได้จากการศึกษาตัวแปรในตอนที่ 2 และตัวแปรจากการสัมภาษณ์นักเรียนกับผู้ปกครอง แบบสอบถามครั้งนี้มีจำนวน 2 ข้อ เป็นแบบตรวจสอบจำนวน 1 ข้อ และแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

การสร้างแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 สำหรับใช้สัมภาษณ์นักเรียน แบบที่ 2 สำหรับสัมภาษณ์ ผู้ปกครองนักเรียน แต่ละแบบแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้รับการสัมภาษณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์สถานภาพของผู้รับการสัมภาษณ์ ขอบข่าย เกี่ยวกับผู้รับการสัมภาษณ์ ที่กำหนดไว้ในตอนนี้มีดังนี้

แบบสัมภาษณ์แบบที่ 1 มีจำนวน 2 ข้อ คือ เทศ และสังกัดโรงเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบสัมภาษณ์แบบที่ 2 มีจำนวน 2 ข้อ คือ ความสัมพันธ์กับนักเรียน และจำนวนปีที่อาศัยอยู่ในภูมิลำเนาปัจจุบัน

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบตรวจสอบโดยผู้วิจัยกำหนดคำตอบไว้ให้เลือก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อหาลักษณะตัวแปร และสาเหตุของตัวแปร ที่สัมพันธ์กับการศึกษาของนักเรียน จำนวน 22 ตัวแปร เพื่อนำไปวิเคราะห์หา ลักษณะและสาเหตุของตัวแปรดังกล่าวร่วมกับผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ได้จากแบบ สอบถาม ลักษณะของแบบสัมภาษณ์จะเป็นแบบตรวจสอบ โดยผู้วิจัยกำหนดคำถาม ไว้ให้เลือก

แบบสัมภาษณ์แบบที่ 1 มีจำนวน 56 ข้อ แบบที่ 2 มีจำนวน 61 ข้อ

การสร้างแบบสำรวจ

แบบสำรวจที่สร้างขึ้น เป็นแบบตรวจสอบ โดยผู้วิจัยกำหนดตัวเลือกไว้ ให้แล้ว เพื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนและบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อนำไปวิเคราะห์ร่วมกับ ตัวแปรจากแบบสัมภาษณ์แบบที่ 1 และแบบที่ 2

ลักษณะและขอบข่ายของแบบสำรวจ มีดังนี้

1. แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน มีจำนวน 7 ข้อ คือผลการเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศาสนา ภาษาพูดประจำวัน สภาพครอบครัว จำนวนพี่น้อง อาชีพที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การมีงานทำและไม่มีการมีงานทำ
2. แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรนักเรียน มีจำนวน 10 ข้อ คือ อาชีพ รายได้เดือน ศาสนา ภาษาที่พูดประจำวัน สภาพครอบครัว จำนวนบุตร การย้ายที่อยู่ การเปลี่ยนอาชีพ ระดับการศึกษา ที่ตั้งบ้านเรือน

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้สร้างแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ และได้ดำเนินการ ตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหาและความถูกต้องทางภาษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปติดต่อกับศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อขอความร่วมมือช่วยเหลือใน การเก็บรวบรวมข้อมูล จากข้าราชการและประชาชน และขอให้อำนวยความสะดวก บางประการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การแจกและเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการโดยไปส่งให้กลุ่มตัวอย่างประชากรด้วยตนเองบางส่วน และให้ผู้ช่วยผู้วิจัยจัดส่งให้บางส่วน และให้ส่งกลับคืนผู้วิจัยโดยทางไปรษณีย์

การสัมภาษณ์ และบันทึกแบบสำรวจ ผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเองบางส่วน และให้นักวิจัยผู้ช่วยบางส่วน ในการให้นักวิจัยผู้ช่วย ผู้วิจัยได้ดำเนินการประชุมชี้แจงการใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจจนเข้าใจ เพื่อให้สามารถใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และได้กลุ่มตัวอย่างประชากรตรงตามที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ - 31 มีนาคม 2528 ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถาม แบบสำรวจ และ แบบสัมภาษณ์คืน ครบรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจที่ได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่างประชากร	จำนวนที่กำหนด	จำนวนที่ได้รับ		ร้อยละ
		แบบสอบถาม	แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจ	
1. ผู้บริหารการศึกษาระดับ อำเภอ	26	23	-	88.46
2. ผู้บริหารสถานศึกษา	150	122	-	81.33
3. นักเรียนที่จบชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6	180	-	148	82.22
4. ผู้ปกครองนักเรียน	180	-	148	82.22

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนแยกเป็นจังหวัด

จังหวัด	กลุ่มตัวอย่างประชากร					
	ผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอ			ผู้บริหารสถานศึกษา		
	จำนวนที่กำหนด	จำนวนที่ได้รับ	ร้อยละ	จำนวนที่กำหนด	จำนวนที่ได้รับ	ร้อยละ
สงขลา	6	6	100.00	51	41	80.39
สตูล	4	3	75.00	15	14	93.33
ยะลา	4	4	100.00	20	15	75.00
ปัตตานี	6	5	83.33	29	22	75.86
นราธิวาส	6	5	83.33	33	30	85.71
รวม	26	23	88.46	150	122	81.33

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของแบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจ ที่ได้รับแยกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	แบบที่ 1 (นักเรียน)			แบบที่ 2 (ผู้ปกครอง)		
	จำนวนที่กำหนด	จำนวนที่ได้รับ	ร้อยละ	จำนวนที่กำหนด	จำนวนที่ได้รับ	ร้อยละ
1. สงขลา	86	72	83.72	86	72	83.72
2. สตูล	22	21	95.45	22	21	95.45
3. ยะลา	17	11	64.70	17	11	64.70
4. ปัตตานี	31	20	64.52	31	20	64.52
5. นราธิวาส	24	24	100.00	24	24	100.00
รวม	180	148	82.22	180	148	82.22

ชั้นที่ 4 ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจทั้งตารางที่ 10, 11 แล้วได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจ แล้วจึงลงรหัสคอมพิวเตอร์ และ Coding Form ด้วยตนเอง และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS (Statistical Package of the Social Sciences) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนกระทั่งได้รับผลการวิเคราะห์ตามที่ต้องการ ได้กำหนดแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 4 ชั้นคอนดังนี้

ชั้นที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและผู้รับการสัมภาษณ์ เพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวน และรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามและผู้รับการสัมภาษณ์ โดยแยกเป็นกลุ่มดังนี้

ก. กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ข้อมูลจากตอนที่ 1 ของแบบสอบถาม ของการทราบเกี่ยวกับ (1) ตำแหน่ง (2) ตำแหน่งหรืองานที่เคยปฏิบัติก่อนจะมากำหนดตำแหน่งปัจจุบัน (3) ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง (4) ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ละสถานภาพแยกเป็นกลุ่มผู้บริหาร การศึกษาระดับอำเภอ และกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา

ข. กลุ่มผู้รับการให้สัมภาษณ์ ใช้ข้อมูลจากตอนที่ 1 ของแบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ ข้อมูลที่ต้องการคือ

กลุ่มนักเรียน (1) เพศ (2) สังกัดโรงเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (3) ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (4) ศาสนา (5) ภาษาที่ใช้พูดประจำวัน (6) สภาพของครอบครัว (7) จำนวนพี่น้อง (8) อายุเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (9) การมีงานทำหรือไม่มีงานทำหลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มผู้ปกครองนักเรียน (1) ความสัมพันธ์กับนักเรียน (2) จำนวนปี

ที่อยู่ในภูมิภาคต่างๆ (3) อาชีพ (4) ศาสนา (5) ภาษาที่ใช้พูดประจำวัน (6) รายได้ต่อเดือน (7) สภาพครอบครัว (8) จำนวนบุตร (9) การย้ายที่อยู่ (10) การเปลี่ยนอาชีพ (11) ระดับการศึกษา (12) สถานที่ตั้งบ้านเรือน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือการหาความถี่(จำนวน) และร้อยละ (percent) ของตัวอย่างประชากร นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตาราง ประกอบความเรียง

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ลักษณะและสาเหตุของตัวแปร ที่สัมพันธ์กับการศึกษาของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อทราบลักษณะและสาเหตุของตัวแปร ที่ได้จากการสอบถามกลุ่ม ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ระดับอำเภอและสัมภาษณ์นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ขั้นนี้ คือร้อยละ จากค่าตอบในแต่ละข้อ ของแบบสอบถามตอนที่ 2 และแบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. หาค่าร้อยละของคำตอบแต่ละข้อในแต่ละตัวแปร จากกลุ่มผู้บริหาร การศึกษาระดับอำเภอ ผู้บริหารสถานศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน
2. จัดกลุ่มตัวแปรทั้ง 22 ตัวแปรออกเป็น 3 กลุ่มคือ ตัวแปรเกี่ยวกับตัวนักเรียน ตัวแปรเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียน และตัวแปรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
3. ใช้ค่าร้อยละที่ได้จากแบบสอบถามกลุ่มผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอ และผู้บริหารสถานศึกษา เป็นตัวหลักในการวิเคราะห์ร่วมกับค่าร้อยละที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน การวิเคราะห์ตัวแปรแต่ละตัว วิเคราะห์ใน 2 ประเด็นคือ ลักษณะความสัมพันธ์ และสาเหตุของตัวแปร

เสนอผลการวิเคราะห์ทุกรายการในรูปของตารางประกอบความเรียง

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่ได้ จากแบบสำรวจของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนกับตัวแปรในตอนที่ 2 ของแบบสัมภาษณ์ โดยเลือกตัวแปรต่อไปนี้มาศึกษา คือ

ก. ตัวแปรเกี่ยวกับตัวนักเรียน คือ (1) ศาสนา (2) ความต้องการ
 ใ้รับการศึกษาระดับสูงสุด

ข. ตัวแปรเกี่ยวกับผู้ปกครอง คือ (1) อาชีพ (2) ศาสนา (3) ระดับ
 การศึกษา (4) ความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาระดับสูงสุดของบุตร

เสนอผลการวิเคราะห์ทุกรายการในรูปของตารางประกอบความเรียง

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหในการศึกษาคือ จากแบบสอบถาม
 ตอนที่ 3 โดยหาค่าร้อยละจากค่าคอมในค่าตามแบบตรวจสอบเป็นรายชื่อ และ
 วิเคราะห์เนื้อหาจากค่าตาม แบบปลายเปิด การเสนอข้อมูลเสนอในรูปของตาราง
 ประกอบความเรียง และการสรุป ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น
 5 ระดับ คือระดับรัฐบาล ระดับท้องถิ่น ระดับโรงเรียน ระดับผู้ปกครอง ระดับ
 นักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย